

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Veszeli György ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt alperes ellen 1.028.155,- forint és járulékai megfizetése iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 7.P.53.214/2003. számon megindított, és a Fővárosi Bíróság 2009. augusztus 31-én 61. Pf. 639.539/2008/6. számon hozott jogerős ítéletével befejezett perében az alperes 61. sorszámú felülvizsgálati kérelme folytán a 2010. június 24. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta és kihirdette az alábbi

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 20.000,- (Húszezer) forint - az ÁFÁ-t is magába foglaló - felülvizsgálati perköltséget.

Az alperes a felülvizsgálati perköltségét maga viseli.

I n d o k o l á s :

A jogerős ítélet kötelezte az alperest, hogy a felperesnek fizessen meg 1.028.155,- forintot és kamatait.

A bíróság tényként állapította meg, hogy a felperes 2001. december 12-én autókereskedő közreműködésével vásárolta meg a frsz-ú személygépkocsit. A vásárláshoz igénybe vette az Rt. kölcsönét. A 2001. december 12-én kötött kölcsönszerződéssel teljeskörű Casco biztosítást kellett kötnie. A felperes a Biztosító Rt. ajánlatát választotta.

A felperes keresetében előadta, hogy az általa és autókereskedő által 2001. december 12-án aláírt átadási jegyzőkönyv elnevezésű ajánlaton nem szerepelt az a záradék, hogy zárcseréig és annak igazolásáig a gépkocsi a lopáskockázatból ki van zárva. Az ajánlat és a 2002. január 3-i dátummal kiállított biztosítási csomag, mely szerinte kötvénynek minősül, a záradék tekintetében lényeges eltérést tartalmaz. Erre az alperes írásban a felperes figyelmét a kötvény kiszolgáltatásakor nem hívta fel. A szerződés

megkötése során az Rt. alkuszként az alperes képviselőjében járt el a biztosítási és pénzügyi intézetek között létrejött keretcasco megállapodás alapján.

A gépkocsit 2002. február 19-én ismeretlen tettes eltulajdonította. Az emiatt indított nyomozás sikertelenül zárult.

Az elsőfokú ítélet jogi indokai szerint az alperes a lopáskárért a Casco vagyonbiztosítási szerződése alapján helytállással tartozik, mivel nem tájékoztatta írásban külön a felperest az ajánlat és a kötvény tartalma között fennálló lényeges eltérésről. E lényeges eltérést jelentő kikötést csak az úgynevezett biztosítási csomagnak megfelelő kötvény tartalmazta. Eszerint a felperes a gépjármű lopáskár kockázatból mindaddig ki volt zárva, amíg a járművön a kötvényben szereplő zárcserét nem hajtja végre és annak megtörténtét nem igazolja. A lopáskár bekövetkeztéig a felperes zárcserét nem hajtott végre, amire azért lett volna szükség, mert a gépjárművet egyetlen centrálkulccsal vette át. A szerződéskötéssel kapcsolatban a bíróság megállapította, hogy az autókereskedő és a felperes által aláírt, fejlécében az alperes rövidített nevét is tartalmazó „átvételi jegyzőkönyvben” a felperes arról kapott tájékoztatást, hogy az általa választott alperesi biztosítóval az alperes képviselőjében eljáró alkusz köti meg a szerződést az úgynevezett keretcasco megállapodás alapján. A bíróság álláspontja szerint a 2001. december 12-én kelt átvételi jegyzőkönyv ajánlatnak, míg a 2002. január 3-án kelt „biztosítási csomag” a kiállított kötvénynek minősült. Ez utóbbi tartalmazta a zárcserére vonatkozó kikötést. Ez az ajánlat tartalmához képest lényeges eltérést jelentett, amire a törvényes határidőn, 15 napon belül az alperes nem hívta fel a felperes figyelmét. Ezért az nem vált a biztosítási szerződés részévé és a lopáskockázatból nem zárta ki az alperes helytállási kötelezettségét.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokait kiegészítve megállapította, hogy az autókereskedés és a finanszírozó cég 2001. január 3-án kötött együttműködési szerződés megnevezésű megállapodása önálló ügynöki szerződés. Az autókereskedő annak a finanszírozónak volt az ügynöke, aki maga is részese volt a perbeli keretcasco megállapodásnak. Az alkuszként közreműködő céget, a..... Kft-t a kereskedelmi ügynöki, másfelől a keretcasco megállapodás folytán az önálló kereskedelmi ügynöki szerződésről szóló 2000. évi CXVII. törvény 3. § (1) bekezdés b) pontja alapján annyiban kötötte az autókereskedő által tett ajánlat, hogy köteles lett volna kifejezetten írásban határidőben felhívni a felperest az ajánlaton és a kötvényen a lopáskockázatból történő kizárásra vonatkozó kikötések lényeges különbségére. A felperes, aki mindhárom szerződésben szereplő vevő, kölcsönvevő és egyben biztosított volt, okkal tekintette a kockázatból kizárást jelentő feltételnek az

átvételi jegyzőkönyvön szereplő kockázatkizárást. A különbségre az alperes, illetve alkusza nem hívta fel a figyelmet.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében az alperes vitatta, hogy a 2001. december 12-i keltezésű átvételi jegyzőkönyv a felperes ajánlatát tartalmazta, mivel az irat nem az alperes nyomtatványán készült. Továbbá a Ptké. 69. § (1) bekezdése alapján az az alperessel szemben nem hatályosult. Ezzel szemben a 2002. január 3-i keltezésű biztosítási csomag megnevezésű irat az alperes nyomtatványán készült. Szövegezése szerint az Rt. mint szerződő (a finanszírozó) biztosítási ajánlatot tett az alperesnek a Casco biztosítási szerződés megkötésére. Ebben szerepel a zárcsere feltételével történő kockázatkizárás. A szerződő Rt.-vel az eljáró biztosítási alkusz, a..... Kft. az ajánlat részét képező kulcsnyilatkozatot és a kockázatkizárást ismertette, a szerződő aláírásával tanúsítva e feltételt elfogadta. Ebből következően a záradékok és a kizárás az ajánlat részévé vált. Az alperes arra is hivatkozott, hogy a fenti ajánlaton kívül a JCKF. 4. 11. fejezet 1.2 pontja külön is tartalmazta az említett kockázatkizárást, ami szintén a szerződés részévé vált. A biztosítási csomag nem lehetett maga a kiállított kötvény, mivel azt csak a biztosított és az alkusz írta alá. Egyébként a periratok között megtalálható a ténylegesen 2002. január 15-én kiállított kötvény, amelyet a bíróság nem vett figyelembe. A JCKF. feltételek között hivatkozott a szerződés részévé vált JCKF. 4. 14. fejezetére, amely szerint a felperest ugyanaz a kármegelőzési és kárenyhítési kötelezettség terhelte mint a szerződőt. Ebből következően a Ptk. 556. § (1) bekezdése alapján is az alperes mentesülését kell megállapítani.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában fenntartására irányult. Hangsúlyozta, hogy az átvételi jegyzőkönyv és a biztosítási csomag, illetve a biztosítási kötvény tartalmában fedi egymást. Ezért nem tévedett a bíróság annak megállapításával, hogy a felperesi ajánlatot az átvételi jegyzőkönyv tartalmazta.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes és autókereskedő által 2001. december 12. 15 óra dátummal aláírt, a keresetlevélhez A/2 jelzéssel csatolt úgynevezett átvételi jegyzőkönyv a Casco szerződéskötési ajánlat szükséges tartalmi elemeit tartalmazta. A fenti pontos dátummegjelölés mellett lényeges tartalmi elemként magába foglalta azt a kikötést, hogy a Casco biztosítási szerződést az.. Rt.-vel a..... Kft. közreműködésével kell megkötni. Az átvételi jegyzőkönyvbe belefoglalták, hogy a felperes egy eredeti centrálkulccsal rendelkezik, továbbá a lopáskockázat kizárására vonatkozó feltételt. Ez utóbbi feltétel azonban nem a zárcserére,

hanem a rendszám begravírozására és riasztó, vagy indításgátló beszereltetésére és ezek igazolására vonatkozott.

A biztosítási szerződés megkötésének a menetét egyebekben az autókereskedő mint az adásvételi szerződés finanszírozójának ügynöke által kötött együttműködési megállapodás, illetőleg a biztosítási szerződés megkötésében érdekelt pénzintézetek és biztosító intézetek között létrejött keretcasco megállapodás tartalmazta. E megállapodások a biztosítási és finanszírozási szerződés megkötésében érdekelt gazdálkodó szervezetek egymás közötti jogviszonyát szabályozták, a Casco biztosítási szerződés biztosítottjára jogokat és kötelezettségeket nem keletkeztettek. Ebből következően nem volt jogi jelentősége annak a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott felvetésnek, hogy az átvételi jegyzőkönyv nem az alperes formanyomtatványán készült, illetőleg az abban foglalt ajánlat az alperessel szemben a Ptké. 69. § (1) bekezdése alapján nem hatályosult.

Az átvételi jegyzőkönyvben kijelölt biztosításközvetítő cég, a.... Kft. a biztosító intézetekről és a biztosítási tevékenységről szóló 1995. évi XCVI. törvény (régi Bit.) 37. § (1) bekezdése alapján ugyanis az alperes biztosítási ügynöke volt, aki a keretcasco szerződés részeseként e jogszabályi rendelkezés alapján az alperes képviselőjében a biztosítási szerződés megkötésére is jogosult volt. Tévesen hivatkozott tehát az alperes felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a nevezett biztosításközvetítő a régi Bit. 32. § (1) bekezdésében meghatározott biztosítási alkuszként a biztosított képviselőjében járt el.

Az átvételi jegyzőkönyvet az abban foglalt tartalommal mind a biztosítási ügynök, mind a biztosító a fél biztosítási ajánlataként kezelte. Ezt támasztja alá a felperes által is helyesen hivatkozott tartalmi azonosság, különösképpen az a tény, hogy mind az úgynevezett biztosítási csomag, mind az alperes által 2002. január 15-én kiállított biztosítási kötvény az alperes kockázatviselésének kezdeteként az átvételi jegyzőkönyv aláírásának időpontját (2001. december 12. 15 óra) jelölte meg. Az egyetlen lényeges tartalmi eltérést az alperes képviselője, a.....Kft. által aláírt biztosítási csomagba felvett záradék tartalmazta, amely szerint a zárcseréig és annak igazolásáig az alperes a lopáskockázatból ki van zárva. Ez a kockázatkizárás az átvételi jegyzőkönyvben szereplő lopáskockázatra vonatkozó kizárástól lényegesen eltért, ezért a Ptk. 538. § (1) bekezdése alapján az eltérésre a szerződő fél figyelmét a kötvény kiszolgáltatásakor írásban kellett volna felhívni. Ilyen külön írásbeli figyelemfelhívás sem a biztosítási csomag aláírásakor, sem utóbb, a kötvény kiállításakor nem történt. Ebből következően a Ptk. hivatkozott rendelkezésének megfelelően a szerződés az ajánlat, azaz az átvételi jegyzőkönyv tartalmának megfelelően jött létre. Mivel a kockázatkizárás tekintetében a lényeges eltérést az alperes által hivatkozott különös feltételek (JCKF. 4.) is tartalmazták a jogszabály által megkívánt írásbeli

figyelemfelhívás hiányában a zárcserére vonatkozó kizárási záradék nem válhatott a szerződés részévé.

Az ismertetett indokoknak megfelelően a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati kérelem eredménytelensége folytán az alperes köteles a felperes jogi képviseleti díjának megfelelő felülvizsgálati perköltség megfizetésére és saját perköltsége viselésére.

Budapest, 2010. június 24.

Dr. Bőssinger Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Mária s.k. előadó bíró, Csánitzné dr. Csiky Ilona bíró

Szné

*A kiadmány hitelével:
tisztviselő*